

Barns møte med leira

På Sol, som er gruppa med to-åringar, valgte de å starte prosessarbeidet med leire sammen med barna. Når barna kommer inn i rommet setter de seg ned på golvet rundt det lave bordet. Denne dagen er det tre barn som sammen med pedagogene Stine og Vibeke skal utforske leira, og det er tydelig at dette har de gjort før. Som en påkobling fra forrige gang, spør Vibeke om de husker turen i skogene da de fant pinnene og konglene som ligger på bordet, noe som får barna umiddelbart til å ta på pinnene, leke med konglene og snakke om dem. I tillegg viser pedagogene fram leire-figurene barna lagde forrige gang de jobbet med leira. Gjennom å se seg litt tilbake får barna mulighet til å hente fram sine tidligere erfaringer med materialet og på den måten også bygge videre på disse i en ny kontekst. Ved å koble på tidligere erfaringer i oppstarten av økta skapes det kontinuitet og mening for barna.

Kontinuitet er ifølge Dewey (2008) erfaringer som bygger på hverandre (Säljö, 2016). På denne måten løfter også personalet fram det kompetente barnet og skaper rom for at de kan delta aktivt i sine egne utvikling- og læringsprosesser (Bae, 2009; 2016).

Pedagogene gir barna noen minutter til å undersøke pinnene og konglene slik at de får tid til å koble seg på det som skal skje før Vibeke spør om en av jentene vil være med for å hente leira som står inne på et annet rom. Fokuset rettes deretter inn mot at de nå skal jobbe med leira sammen med pinnene og konglene, noe som ser ut til å motivere barna til å sette i gang. En av jentene snakker hele tiden mens hun lager ulike ting med leira, hun sier ord som liten, bitte liten, kjempestor, ball og sitter fast. Vibeke bekrefter jentas innspill, gjentar hennes språklige initiativ og spør hva hun lager for å holde samtalen i gang. Hun spør også om noen vil ha nye redskaper som de kan bruke i arbeidet med leira.

Barna ruller, slår leira i bordet og viser fram det de lager til hverandre samtidig som de snakker sammen. Den ene jenta er særlig språklig aktiv og utbryter OJ, OJ og stor, stor, stor! Hun er også veldig interessert i det de andre skaper. Måten aktiviteten er organisert på er avgjørende for at barna kan utforske, snakke sammen og holde på over lengre tid. Her kan den lille gruppen med barn sitte skjermet sammen med to voksne som er tett på og er interessert i det de gjør og sier uten at de forstyrres av andre. Dette er vesentlig for at barna skal få utforske og få nye erfaringer, både Dewey og Vygotsky (1978) løfter fram egenaktivitet og handling som viktig for barns læring. Begge understreker betydningen av organiseringen av de pedagogiske aktivitetene, objektene som her er leira, pinnene og konglene, og læringsprosessene. Det fysiske og det språklige går hånd i hånd, det gjør det mulig for barnet å tolke omverden, ta stilling til den og handle på ulike måter (Säljö, 2016).

Utforskningen av leira sammen med pinnene og konglene fortsetter samtidig som barna blir mer og mer språklig aktiv. Noen lager lyder når de jobber og leker med det de har formet. Den ene jenta har en stor leireklump som hun deler i to samtidig som hun sier høyt; en og to! Hun klemmer den sammen igjen, gjentar delingen og sier: en og to! Stine bekrefter innspillet med blikket, nikk med hodet og verbalt. Ja, du hadde en og så ble det to, sier hun. Hun følger barnets initiativ til å ha en utforskende matematisk samtale. Les mer om [matematiske samtaler](#) her.

Barna prøver ut forskjellige ting med leira, pinnene og konglene, og de oppdager at materialene oppfører seg ulikt når de banker, ruller og klemmer dem mot hverandre. I samspillet bruker barna alle sansene sine, de samhandler og de er fysisk aktive. De bygger, og de konstruerer både alene og sammen med hverandre. Pedagogene på Sol legger til rette for rike møteplasser der barna sammen kan være språklige aktive, leke og utforske sammen. Det at de har god tid til aktiviteten og ro til å fordype seg

i møtet med materialene er viktig for barnas opplevelser, der de får mulighet til å under seg sammen. Det å få være sammen i en mindre gruppe over litt lengre tid gir også gode muligheter for barna til å etablere samtaler og utvikle vennskap (Sandø & Myran, 2018). Denne jevnaldningskulturen er viktig for barns identitetsbygging og opplevelse av tilhørighet, noe også Corsaro (2003) trekker fram som vesentlig for barns utvikling generelt. Pedagogene kan sies å være brobyggere gjennom både tilretteleggingen av slike aktiviteter, men også i selve gjennomføringen der de bygger broer både som språklige partnere og mellom barnet og materialene de utforsker.

Litteratur:

- Corsaro, W. A. (2003). *We're friends, right? Inside kids' culture*. Washington, D.C.: Joseph Henry.
- Bae, B. (2009). Rom for medvirkning? Om kvaliteter i samspillet mellom førskolelærer og barn. *Barn* nr. 1. Norsk senter for barneforskning.
- Bae, B. (2016). Å se barn som subjekt - noen konsekvenser for pedagogisk arbeid i barnehage. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/barnehager/artikler/a-se-barn-som-subjekt---noen-konsekvenser/id440489/>
- Dewey, J. (2008). *Erfaring og Opdragelse (B. 2)*. Hans Reitzels Forlag.
- Sandø, H. & Myran, I. H. (2018). *Språkarbeid og utforskende skriving i barnehagen*. Pedlex.
- Säljö, R. (2016). *Læring – en introduksjon til perspektiver og metaforer*. Cappelen Damm.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society. The development of higher psychological processes*. Cambridge: Harvard University Press.